

Správa o činnosti INESS 2021

Výročná správa za rok 2021 zahŕňa prehľad všetkých aktivít, ktoré INESS – Inštitút ekonomických a spoločenských analýz, realizoval v šestnásom roku svojho pôsobenia.

V roku 2021 sme uviedli nové projekty a pokračovali v dlhodobých aktivitách. V dôsledku pretrvávajúcej pandémie COVID-19 bolo organizovanie podujatí značne obmedzené. Analytici INESS však pripravili niekoľko seminárov pre novinárov a zúčastnili sa aj na početných online prednáškach, či konferenciách.

INESS sa sústredoval na problematiku dopadov pandémie COVID 19 na verejné financie, podnikateľské prostredie, či trh práce, ďalej na sociálny systém a dôchodky, monetárnu politiku, zdravotníctvo, zdieľanú ekonomiku, a predkladal svoje návrhy na dereguláciu podnikateľského prostredia.

Máme radosť, že sme tento rok úspešne zorganizovali v poradí štvrtý ročník [Ekonomickej olympiády na Slovensku](#). Ide o celonárodnú súťaž z ekonómie a financií pre stredoškolákov. V štvrtom ročníku sa jej zúčastnilo [vyše 8500 študentov z celého Slovenska](#).

Pokračovali sme tiež v pravidelnej aktualizácii a vylepšovaní internetového portálu [Cena štátu](#) a aj portálu [Cena zamestnanca](#), ktorý sme rozšírili aj do ďalších krajín.

Podarilo sa nám rozšíriť aj ponuku kníh vydaním knihy [Dedičstvo koronakrízy](#), v ktorej INESS spojil 10 autorov zo Slovenska a Česka, aby poskytli svoj pohľad na zaujímavé ekonomicke a spoločenské aspekty krízy spojenej s pandémiou koronavírusu.

Aj v uplynulom roku sme poslali takmer 300 školám po celom Slovensku [balíček Cena štátu](#). Každý učiteľ dostal 15 vesmírov verejných výdavkov, ktoré využívajú pri výučbe. Teší nás záujem a spätná väzba zo strany učiteľov. Plagát Vesmír verejných výdavkov sme poslali aj na ambasády a do redakcií viacerých slovenských médií.

Do nášho podcastu – [INESS na DNES](#), ktorý informuje o našom pohľade na aktuálne ekonomicke otázky, pribudlo za uplynulý rok 30 nových častí. Pokračovali sme s produkciami [krátkych vzdelávacích videí zo série Na Vŕšku](#). Za rok 2021 vyšlo celkom 32 videí!

Opäť sme zverejnili [Byrokratický index](#), ktorý ilustruje časové a finančné náklady byrokracie pre modelovú firmu a vyhlásili sme jeho výsledky, ako je už tradíciou, na [Medzinárodný deň byrokracie - 29. septembra](#). Teší nás, že Byrokratický index sa rozšíril aj do Južnej Ameriky, kde 5 tamojších krajín vytvorilo lokalizovanú verziu Latin America Bureaucracy Index.

Vydali sme tiež viacero publikácií a štúdií, v ktorých sme prezentovali nás pohľad a riešenia hospodárskych problémov. Pokračovali sme vo vydávaní mesačníka [Market Finesse](#), popri ktorom začal vychádzať aj týždenník [Týždeň s INESS](#). Ďalšími pravidelnými newslettermi sú [Ekonomická olympiáda a Cena štátu](#).

Okrem projektov určených pre odbornú verejnosť sme pokračovali v práci s médiami a udržali sme si pozíciu jedného z [najcitolanejších ekonomických think tankov na Slovensku](#).

Všetky aktivity sme realizovali predovšetkým [vďaka Vašej podpore](#). Dovoľte mi podakovať za Vašu priazeň v roku 2021 a vyjadriť nádej, že sa nám ju podarí udržať aj v nasledujúcich rokoch.

Richard Ďurana
riaditeľ INESS

ROK 2021 V ČÍSLACH

ROK 2021 PRE INESS A VÁS V ČÍSLACH

1 218
MEDIÁLNYCH
VÝSTUPOV
v televízii, rozhlase
či tlači

185
ČLÁNKOV NA
AKTUÁLNE TÉMY

12
ODBORNÝCH
PUBLIKÁCIÍ

31
ZORGANIZOVANÝCH
PODUFATÍ

62
DIELOV PODCASTU
NA VŔSKU
a INESS NA DNES

11 300
ŠTUDENTOV ZAPOJENÝCH
DO EKONOMICKEJ OLYMPIÁDY

4 200
UČEBNÝCH POMÔCOK
ZASLANÝCH NA TAKMER
300 ŠKÓL

2 064
AUTORSKÝCH KNÍH INESS
SI NAŠLO SVOJHO MAJITEĽA

35
ODBORNÝCH
PREDNÁŠOK

4
PRAVIDELNÉ NEWSLETTRÉ
MARKET FINESSE, TÝŽDEŇ S INESS
CENA ŠTÁTU A EKON. OLYMPIÁDA

PROJEKTY PRE VZDELANEJSIE SLOVENSKO

cena ŠTÁTU
Ekonomická
olympiáda

cena
zamestnanca

BYROKRATICKÝ
INDEX
bureaucracynindex.org

NOVÁ KNIHA

OBSAH

O INESS.....	5
LUDIA.....	6
AKTIVITY INESS	9
ANALÝZY	9
PUBLIKÁCIE.....	14
PROJEKTY.....	17
PODUJATIA	23
MEDIÁLNE AKTIVITY.....	29
INESS.SK.....	31
PODPORTE INESS	33
Príloha 1: Zoznam podujatí, na ktorých sa zúčastnili zástupcovia INESS	34

Výročnú správu pripravil Adam Krchňavý

O INESS

Inštitút ekonomických a spoločenských analýz (INESS) vznikol na sklonku roku 2005 a svoju činnosť začal 1. januára 2006. INESS je **nezávislé, neštátne a nepolitické občianske združenie** založené fyzickými osobami, ktoré je financované z darov fyzických osôb, 2 % daňovej asignácie, grantov, a príjmov z vlastnej činnosti.

Cieľom INESS je **prispieť k rozvíjaniu občianskej spoločnosti**, v ktorej ľudia rozumejú fungovaniu trhov a poznajú efekty zásahov štátu a ich dopad na spoločnosť a každodenný život.

Za základné **piliere prosperujúcej spoločnosti** považujeme **súkromné vlastníctvo, mierové spolužitie a garanciu osobnej slobody**.

Preto INESS rozvíja strategie zamerané na zlepšovanie všeobecného poznania dopadov

štátnych zásahov na dôchodkový a sociálny systém, zdravotníctvo, monetárnu a fiškálnu politiku, členstvo v EÚ, podnikateľské prostredie, obchod, duševné vlastníctvo a vlastnícke práva.

INESS **reálne ovplyvňuje hospodársku politiku štátu**, prezentuje svoj **postoj v médiách**, organizuje **konferencie** a diskusné fóra, **vzdelávacie podujatia**, **publikuje knihy, policy štúdie a analýzy** a vydáva týždenník a mesačník reflektujúci aktuálne dianie. V snahe zlepšiť vedomosť obyvateľstva o tom, koľko stoja služby štátu, o ktorých si väčšina myslí, že sú zadarmo, **INESS prevádzkuje svoj dlhodobý vzdelávací projekt Cena štátu**.

*Inštitút je zapísaný v registri občianskych združení Ministerstva vnútra SR, registrácia vykonaná dňa 2.12.2005, číslo spisu: VVS/1-900/90-27180. IČO 307 98 442, DIČ 202 232 7230. Bankové spojenie: Tatra banka, a. s., IBAN: SK2811000000002664752087

ZÁSADY ČINNOSTI

INESS sa nepodieľa na projektoch, ktorých výsledkom je porušovanie, alebo spochybnenie princípov osobnej slobody a vlastníckych práv.

Apolitickosť

INESS je neziskové nepolitické združenie, ktoré svojou činnosťou nepodporuje žiadnu politickú stranu ani záujmovú skupinu.

Nezávislosť

Spolupráca s inými subjektmi alebo osobami nemá vplyv na hodnoty ani obsah výstupov projektov združenia INESS.

Financovanie projektov

Financovanie projektov INESS zo strany právnických osôb alebo verejného sektora sa uskutočňuje formou grantu. Spoluúčasť partnera na financovaní projektu je zverejnená v diele, ktoré je výstupom projektu. Finančná spoluúčasť nemá vplyv na kvalitu ani objektivitu vypracovaného diela. Spolupráca INESS so súkromným a verejným sektorm je možná iba v prípade, ak sú ciele a výstupy projektu v súlade s poslaním a hodnotami inštitútu.

ĽUDIA

Mgr. Richard Ďurana, PhD., riaditeľ
richard.durana@iness.sk

Po ukončení štúdia na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave absolvoval postgraduálne štúdium na Chemickom ústavе SAV, kde pracoval ako vedecký pracovník – biochemik. Venuje sa hospodárskej politike, trhu práce a problematike duševného vlastníctva. Pôsobí aj ako lektor The Leadership Academy pre americký Atlas Network a každoročne je pozývaný na Atlas Transatlantic CEO Summit.

Mgr. Juraj Karpis, analytik
juraj.karpis@iness.sk

Ukončil Fakultu manažmentu UK v Bratislave so špecializáciou finančný manažment. Predtým, ako začal pôsobiť v INESS, bol zamestnaný v komerčných finančných inštitúciach v zahraničí a na Slovensku. Zameriava sa na hospodársku a monetárnu politiku, verejné financie, sociálny systém a zdravotníctvo. Je členom Klubu ekonomických analytikov.

Mgr. Radovan Ďurana, analytik
radovan.durana@iness.sk

Po ukončení Fakulty manažmentu UK v Bratislave so špecializáciou finančný manažment pracoval v komerčnej banke v zahraničí ako analytik. Oblastou jeho záujmu sú verejné financie, sociálny systém. Pôsobí aj ako fellow francúzskeho IREF.

Ing. Martin Vlachynský, analytik
martin.vlachynsky@iness.sk

Po predchádzajúcej spolupráci nastúpil do INESS ako nový člen v roku 2012. Vyštudoval na Ekonomicko-správnej fakulte MU v Brne, následne absolvoval master štúdium na University of Aberdeen. Niekoľko rokov pracoval ako špecialista na web marketing a sociálne siete. Zaoberá sa hospodárskou politikou, energetikou a prírodnými zdrojmi.

Ing. Róbert Chovanculiak, PhD., analytik
robert.chovanculiak@iness.sk

Do INESS nastúpil po predchádzajúcej spolupráci v roku 2015. Absolvent Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, kde v súčasnosti pôsobí ako doktorand na katedre Verejnej ekonomiky a regionálneho rozvoja. Predchádzajúce pracovné skúsenosti má ako analytik v Národnej agentúre pre rozvoj malého a stredného podnikania. Vo svojom výskume sa venuje fungovaniu verejného sektora, internetovým technológiám a školstvu.

Ing. Monika Budzák, programová manažérka & analytička
monika.budzak@iness.sk

V INESS pôsobí od roku 2014. Je absolventkou hospodárskej diplomacie na Ekonomickej Univerzite, študovala na Technische Universität Dresden a Wirtschaftsuniversität Wien. Pracovala vo viacerých medzinárodných korporáciách a učila nemčinu v jazykovej škole. V INESS sa venuje pôdohospodárstvu, organizuje celoslovenskú Ekonomickú olympiádu a iné vzdelávacie podujatia a diskusie pre študentov.

Mgr. Ina Sečíková, FR a komunikačná manažérka
ina.secikova@iness.sk

Vyštudovala preklad a tlmočenie na Univerzite Komenského v Bratislave a hoci ju obe činnosti dodnes inšpirujú, vždy mala záujem o dianie v spoločnosti s cieľom aktívne prispieť k pozitívnym zmenám. Pred nástupom do INESS pracovala 2 roky ako redaktorka v Rádiu_FM, kde sa záujem o tieto témy ešte viac prehíbil. V INESS začala pracovať vo februári 2020 a venuje sa najmä činnostiam spojeným s fundraisingom a pripravuje ekonomický podcast INESS na DNES.

Mgr. Juraj Fukatsch, Projektový koordinátor
juraj.fukatsch@iness.sk

Juraj vyštudoval politológiu na Univerzite Komenského v Bratislave, kde absolvoval bakalárske a magisterské štúdium. Zaujíma sa o verejné financie a zahraničnú politiku a vo voľnom čase sa venuje futbalovému trénerstvu. V INESS spolupracuje na projekte Cena štátu.

Bc. Paulína Ivanišová, Office Manažérka

paulina.ivaniisova@iness.sk

Paulína je študentkou prekladateľstva a tlmočníctva na Univerzite Komenského v Bratislave. Vo voľnom čase sa zaujíma o aktuálne spoločenské dianie a zahraničnú politiku. Svoje znalosti zo štúdia a záujmy pretavila do spolupráce s INESS, pre ktorý vyhotovuje reporty, preklady, pomáha pri projektoch, stará sa o sociálne siete, a je zodpovedná za plynulý chod kancelárie.

Lídia Jakubjaková, Programová asistentka

lydia.jakubjakova@iness.sk

Lídia študuje kombinovaný odbor Ekonomia a právo v Bratislave. Bavia ju aj ďalšie spoločenské vedy, a to hlavne filozofia, kvôli ktorej sa rozhodla absolvovať 2-ročný program Kolégia Antona Neuwirtha. V INESS pracuje hlavne na podpore programu Ekonomickej olympiády. Vo voľnom čase jej okrem iného robí radosť aj štúdium jazykov.

Matej Bárta, Stázista

matej.barta@iness.sk

Matej študuje politológiu na University of Amsterdam. V INESS sa rozhodol pracovať kvôli možnosti uplatnenia teoretických znalostí zo štúdia a získania nových vedomostí v ekonomických témach. Popri štúdiu a práci v INESS sa dlhodobo angažuje aj v Slovenskej Debatnej Asociácii.

Bc. Adam Krchňavý, Stázista

adam.krchnavy@iness.sk

Adam študuje odbor Hospodárska politika na Ekonomickej univerzite v Bratislave. V INESS je jeho hlavnou úlohou zber a analýza dát. Popri štúdiu a práci v INESS vykonáva dobrovoľníctvo v SGI. Vo voľnom čase sleduje zahraničné dianie.

AKTIVITY INESS

Aktivity, ktoré INESS realizoval, možno rozdeliť do niekoľkých kategórií: analýzy a publikácie, komunikácia odporúčaní pre hospodársku politiku verejným autoritám a politikom, organizovanie konferencií a diskusných fór s aktívou účasťou, prednášky a účasť na konferenciach a diskusných fórách, v knižných publikáciách, organizovanie vzdelávacích podujatí, články a vystúpenia v médiách, komentovanie aktuálneho ekonomickeho diania na Slovensku i vo svete na internetovej stránke INESS.

ANALÝZY

INESS POLICY NOTES

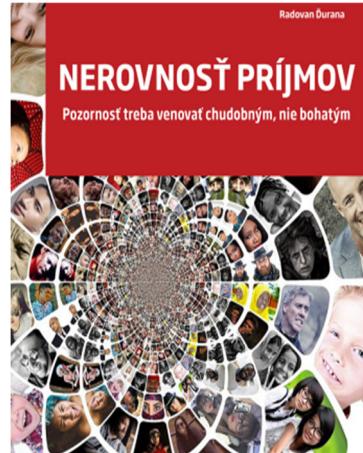
IPN 1: NEXT GENERATION EU: Why We Should Be Concerned about the Recovery Plan Martin VLACHYNSKÝ

Publikácia Next Generation EU: Why We Should Be Concerned about Recovery Plan, poukazuje na 10 dôvodov prečo NGEU môže mať oveľa menší vplyv ako verejnosť a politici očakávajú a aké ekonomicke škody to môže spôsobiť v budúcnosti. Viac sa dočítate v [PDF](#).

IPN 2: Nerovnosť príjmov: Pozornosť treba venovať chudobným, nie bohatým Radovan ĎURANA

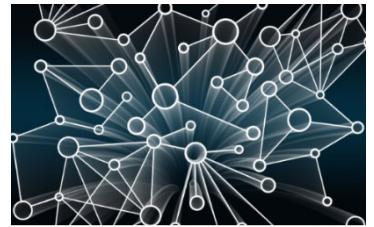
Podľa bežne používanej metriky bola v roku 2018 príjmová nerovnosť na Slovensku najnižšia v EÚ, a za rok 2016 najnižšia aj v OECD. Aj z tohto dôvodu sme sa rozhodli predstaviť verejnosti našu štúdiu s názvom „Nerovnosť príjmov“, ktorá pojednáva nielen o ekonomických aspektoch tohto spoločenského fenoménu. Upozorňujeme, že nerovnosť príjmov je žiadúci stav, naopak, problémom je snaha o vymáhanie rovnosti. Pozornosť tak treba venovať nadmernej nerovnosti príjmov a sociálnej mobilite. Viac sa dočítate v [PDF](#).

IPN 3: Economic analysis of Digital Markets Act

Róbert Chovanculiak

Ekonomická analýza Zákona o digitálnych trhoch, ktorú INESS pripravil v spolupráci s 3 zahraničnými think tankmi (CETA z Českej republiky, LFMI z Litvy a IME z Bulharska, poukazujeme na nedostatky DMA a upozorňujeme na možné nezamýšľané dôsledky tejto regulácie. Viac sa dočíte v [PDF](#).

ECONOMIC ANALYSIS OF DIGITAL MARKETS ACT

INESS Lietuvos
free market
institute
IME Institut für freie
Markt
ökonomie
ceta

IPN 4: Reformný reštart v zdravotníctve

Martin VLACHYNSKÝ

Publikácia Reformný reštart v zdravotníctve je výzvou kormidelníkovi zdravotníctva ku zakotveniu systému do jasnej štruktúry síl a vztáhov tak, aby bol pripravený čeliť výzvam nielen dnešným, ale aj výzvam budúcnosti. V publikácii vyzývame k dotiahnutiu pôvodného zámeru reforiem z rokov 2004-2006: vytvorenie systému manažovanej konkurencie. Ten pracuje s celospoločenskými cieľmi zdravotníctva (široká dostupnosť služieb, univerzálné pokrytie, monopolne stanovená úroveň kvality) ale na ich dosiahnutie využíva nástroje trhu, ako je konkurencia, spotrebiteľské rozhodovanie či decentralizované podnikateľské objavovanie. Viac sa dočíte v [PDF](#).

IPN 5: Ekonomická analýza Zákona o digitálnych trhoch

Róbert CHOVANCIULIAK

Na konci roku 2020 publikovala Európska komisia (EK) v rámci svojej európskej digitálnej stratégie návrh Zákona o digitálnych trhoch (DMA). DMA pokrýva vybrané digitálne služby, ktoré sú označené ako „Core Platforms Services“. Konkrétnie ide o: online intermediation services (market places, app stores and social networks), (ii) online search engines, (iii) operating systems and (iv) cloud services.. Jeho cieľom je vytvoriť spravodlivé a konkurencieschopné digitálne trhy v EÚ. Tento cieľ chce dosiahnuť zavedením nových ex ante regulácií, ktoré sa budú automaticky vztahovať na tzv. „strážcov“ (gatekeepers). „Strážcami“ majú byť veľké internetové platformy, ktoré splnia vybrané veľkostné kritéria. INESS pripravil v spolupráci s 3 zahraničnými think tankmi (CETA z Českej republiky, LFMI z Litvy a IME z Bulharska, poukazujeme na nedostatky DMA a upozorňujeme na možné nezamýšľané dôsledky tejto regulácie. Viac sa dočíte v [PDF](#).

IPN 6: Ako kompenzovať priemysel za nepriame náklady uhlíka

Radovan Ďurana, Martin Vlachynský

Popri rastie cien povoleniek, ktoré musia nakupovať producenti CO₂, rastie aj cena elektriny, do ktorej sa premetajú náklady povoleniek. Vďaka prepojeným trhom s elektrinou sa to týka aj Slovenska, a to bez ohľadu na vysoký podiel produkcie bezemisnej elektriny v jadrových a vodných elektrárňach. Výsledkom sú nepriame nezamýšľané dopady obchodovania s povolenkami. Podľa nášho názoru by pravidlá kompenzácií mali byť nastavené tak, aby vláda nezasahovala z rôznych iných dôvodov do vyplatenej sumy, ale aby schéma bola nastavená transparentne a predvídateľne do budúcnosti. Viac sa dočítate v [PDF](#).

IPN 7: Ekonomická analýza vybraných dodatkov k DMA: cielená online reklama

Róbert Chovanculiak

Táto analýza venuje jednému aspektu z celej plejády zmien, ktoré navrhujú poslanci Európskeho parlamentu - konkrétnie ide o zmeny v oblasti fungovania cielenej online reklamy. V súčasnosti (zima, 2021) prebieha intenzívna diskusia medzi tvorcami EÚ politík a europoslancami o finálnej podobe regulácií týkajúcich sa cielenej online reklamy v rámci DMA a DSA. Táto štúdia sa preto zameria na analýzu významu cielených online reklám v rôznych oblastiach hospodárstva a spoločenského života. A z toho vyplývajúce negatívne dopady ich obmedzovania alebo úplného zrušenia. Viac sa dočítate v [PDF](#).

INESS NA TÉMU

INT 1: Next Generation EU – Prečo sa báť balíka obnovy

Martin Vlachynský

Next Generation EU, ľudovo známy ako „balík obnovy“ je 750-miliardový program Európskej únie, pripravený v súvislosti s pandémiou. V publikácii Next Generation EU – Prečo sa báť balíka obnovy vysvetľujeme dôvody, prečo tento program považujeme za ekonomicky nešťastný a ohrozujúci prosperitu krajín EÚ v budúcnosti. Viac sa dočítate v [PDF](#).

INT 2: Živnostník vs zamestnanec

Martin Vlachynský

V roku 2021 sa opäť rozhorela debata na tému daňového zaťaženia živnostníkov. Publikácia INESS na tému: Živnostník vs zamestnanec rozoberá ekonomicke rozdiely medzi činnosťou zamestnanca a živnostníka. Konštatujeme v nej, že odmena živnostníka má dve ekonomicke zložky – podnikateľskú odmenu (zisk) a odmenu za prácu. Preto nemá zmysel porovnávať zdanenie týchto dvoch činností. Na Slovensku nemáme problém nízko zdanených živnostníkov, ale vysoko zdanených zamestnancov. Viac sa dočítate v [PDF](#).

INT 3: Desatoro otázok pre ministra práce k zvyšovaniu

minimálnej mzdy

Róbert Chovanculiak

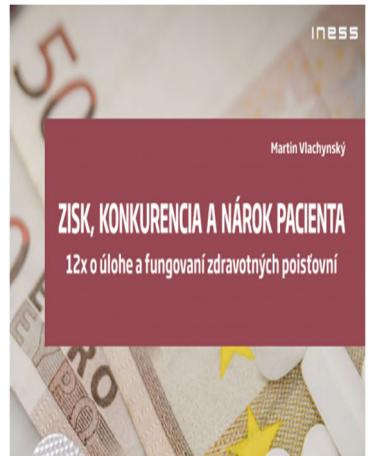
Publikácia obsahuje prierezový pohľad na to, ako ekonómia ráta hodnotu ľudského života a ako sa tieto výpočty aplikujú na ekonomicke náklady pandémie COVID19 v niektorých štátoch. V tomto momente nenájdeme veľké množstvo dôsledných pokusov o výčislenie nákladnosti intervencie voči COVID19. Dôvodom je najmä príliš málo informácií o stratených rokoch života, ako aj finančných nákladoch. Prvé lastovičky však už prileteli. Viac sa dočítate v [PDF](#).

INT 4: Zisk, konkurencia a nárok pacienta

Martin Vlachynský

Publikácia Zisk, konkurencia a nárok pacienta - 12x o úlohe a fungovaní zdravotných poistovní je zbierkou našich 12 starších komentárov. Vyberali sme pre vás také, ktoré komentujú ekonomicke fungovanie slovenského zdravotníctva práve z pohľadu (ne)funkčnosti trhových nástrojov. Chceme tak prispieť k posunutiu debaty z 15-ročného prešlapovania na mieste k skutočným otázkam (ne)efektívnosti súčasného trhu zdravotného poistenia. Viac sa môžete dočítať v publikácii. Viac sa dočítate v [PDF](#).

INT 5: Polohrubá mzda: Slováci nepoznajú hodnotu svojej práce Radovan Ďurana

V období od 26.3. 2021 do 31.3. 2021 realizovala podľa zadania INESS agentúra MNFORCE reprezentatívny prieskum. Jeho cieľom bolo zistiť, ako Slováci rozumejú vlastnej výplatnej páske a tomu, akou sumou prispievajú na služby štátu zo svojej mzdy. V publikácii sa nachádza kompletná analýza prieskumu. Viac sa dočítate v [PDF](#).

OSTATNÉ

Stanovisko k návrhu na zavedenie digitálnej dane

Európska únia zvažuje nový návrh na zavedenie digitálnej dane. Podobne ako predchádzajúci (viacerými členskými krajinami odmietnutý) návrh na zavedenie DST (digital services tax), aj zavedenie tejto dane by malo vážny dopad na digitalizáciu Európy a jej ekonomickú konkurencieschopnosť štátov. V rámci verejnej konzultácie k návrhu EC's public consultation on A Fair & Competitive Digital Economy – Digital Levy sme spolu s litovským Lithuanian Free Market Institute vyjadrili naše stanovisko v tejto publikácii. Viac sa dočítate [tu](#).

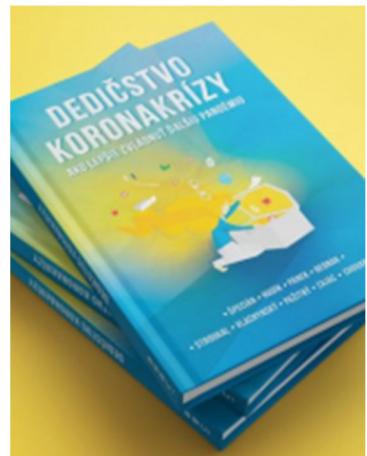

PUBLIKÁCIE

Dedičstvo koronakrízy

Richard Ďurana, Petr Špecián, Juraj Bednár, Marek Hudík, Róbert Chovanculiak, Dominik Stroukal, Dominik Stroukal, Martin Vlachynský, Rudolf Zajac, Peter Pažitný, Martin Pánek

INESS spojil 10 autorov zo Slovenska a Česka, aby poskytli svoj pohľad na zaujímavé ekonomicke a spoločenske aspeky krízy spojenej s pandémiou koronavírusu. V knihe **Dedičstvo koronakrízy** sa napríklad dozviete, ako: zlepšiť proces schvaľovania liekov, krotiť domyšľavých expertov, lepšie nakupovať vakcíny, vytvárať paralelné spoločenstvá, pracovať cez internet, využívať trh a podnikateľov v boji s vírusom, alebo nezneužívať centrálnu banku.

Staršie publikácie:

Pokrok bez povolenia: Ako zdieľaná ekonomika, crowdfunding a kryptomeny zmenili svet

RÓBERTCHOVANCIULIAK

Róbert Chovanculiak prispel v roku 2019 knihou o tom, ako nové technológie môžu meniť svet k lepšiemu, ak im v tom nebudeme brániť. Kniha Pokrok bez povolenia je kompletný sprievodca svetom, kde Airbnb oživuje mŕtvy kapitál a konkuruje štátu v tvorbe regulácií, kde Kickstarter nahrádza vyberanie daní a pomáha finančovať verejnú službu a kde Bitcoin umožňuje budovať paralelnú spoločnosť, v ktorej neexistujú „vedúci“ a všetci máme kľúče od miešačky.

Ekonómia v 31 hodinách

ŽILVINAS ŠILENAS, MARIJA VYŠNIAUSKAITE

Z mnohých prednášok na stredných školách, či z organizácie Ekonomickej olympiády sme už dávnejšie vedeli, že na Slovensku chýba zrozumiteľne napísaná učebnica ekonómie.

Litovská učebnica Ekonómia v 31 hodinách získala ocenenie za najlepšiu vzdelávaciu knihu na hlavnom vydavateľskom veľtrhu London Book Fair v roku 2017. V roku 2020 získala Cenu Ministerstva školstva, vedy, kultúry a športu za [Najkrajšiu učebnicu Slovenska za rok 2019](#). Oceňovanie organizuje Medzinárodný dom umenia pre deti BIBIANA.

Preloženú knihu sme upravili na slovenské podmienky, tzn. mzdovú, cenovú úroveň a verejné výdavky = učebnica využíva materiály z www.cenastatu.sk. Kvalitu učebnice ocenilo Ministerstvo školstva SR odporúčacou doložkou. Krstným otcom učebnice sa stal bývalý podpredseda vlády a minister financií Ivan Mikloš.

V roku 2020 sme učebnicu zároveň doručili takmer 230 učiteľom.

Zlé peniaze

JURAJ KARPIŠ

Juraj Karpiš v roku 2015 napísal sprievodcu krízou aj pre neodbornú verejnosť. V knihe hľadá príčiny globálnej finančnej krízy, analyzuje prepojenie politických rozhodnutí a hospodárskych problémov. Poukazuje na slabé miesta fungovania dnešného finančného systému, keď sa možnosť tvoriť peniaze z ničoho zneužíva na sledovanie cieľov politickej triedy a finančníkov. Banky pomáhajú financovať sľuby politikov. Tí im na opätku pravidelne pomáhajú z problémov za naše peniaze.

Juraj súčasne [pripravil niekoľko videí a podcastov](#) zameraných na tému Zlé peniaze. Knihu si môžete objednať aj vy v tlačenej, či elektronickej verzii na adrese www.zlepeniaze.eu a nájdete ju aj v kníhkupectvách.

Market Finesse

INESS je vydavateľom periodika **Market Finesse**, ktorý pravidelne vychádza v elektronickej forme od apríla 2006. Market **Finesse** pozostáva z najzaujímavejších článkov na témy, ktorým sa venuje INESS, komentárov aktuálnych udalostí, pravidelných rubriík, prekladov zaujímavých článkov, porovnaní zo sveta, informácií o pripravovaných i realizovaných podujatiach, a ďalšie. Mesačník odoberá viac ako 2 200 novinárov, expertov, opinion a decision makerov, podnikateľov a ďalších záujemcov.

Ak máte záujem o inzerčiu v Market **Finesse** alebo stať sa odberateľom periodika, neváhajte nás kontaktovať na adresu mf@iness.sk

Všetky čísla **Market Finesse** sú voľne dostupné na stránke INESS.

The screenshot shows the header "MARTH FINESSE INSTITUTE OF ECONOMIC AND SOCIAL STUDIES". Below it is a portrait of Michael Dvorský and the title "Editorial Michael Dvorský". The main content discusses the situation in Slovakia, mentioning political parties like the Smer-SD and the OĽaNO, and the impact of the COVID-19 pandemic. It also refers to the 2020 presidential election and the role of the European Union. The page includes a sidebar with links to other articles and a footer with the INESS logo and contact information.

Týždeň s INESS

TÝŽDEŇ S INESS

Newsletter Týždeň s INESS, posielame každý piatok. Nájdete v ňom stručné zhrnutie tých najdôležitejších tem, ktoré hýbali našim týždňom. Na jeho odber sa môžete prihlásiť tu:

<https://www.iness.sk/sk/tyzden-s-iness>

PROJEKTY

EKONOMICKÁ OLYMPIÁDA

Ekonomická či finančná gramotnosť sú schopnosti, ktorým sa v školských osnovách na Slovensku venuje málo priestoru. Platenie účtov či daní sú pritom povinnosti, s ktorými sa už aj mladí ľudia bežne stretnú v reálnom živote. K lepšiemu pochopeniu ekonomických súvislostí prispieva **Ekonomická olympiáda**, ktorá **súťaživou formou približuje praktické otázky z ekonomickeho a finančného sveta** a ktorú INESS spustil na Slovensku v roku 2017 vôbec prvý krát v histórii Slovenska.

Ekonomická olympiáda je celoslovenská trojkolová súťaž z ekonómie a financií pre stredoškolákov. Členmi Odbornej rady súťaže sú **poprední slovenskí ekonómovia** ako napr. viceguvernér Národnej banky Slovenska Ľudovít Ódor, bývalý šéf Slovenskej sporiteľne Štefan Máj, rektor Ekonomickej univerzity Ferdinand Daňo, Juraj Karpiš z INESS a mnohí ďalší.

Cieľom je vzbudit záujem o ekonómiu u mladých ľudí, vyhľadávať spomedzi nich nadaných ekonómov a podporovať ich v ďalšom rozvoji.

Otázky do súťaže a koncepciu Ekonomickej olympiády spolu tvárajú ekonómovia a odborníci z Inštitútu ekonomických a spoločenských analýz (INESS), Českej národnej banky a Inštitútu ekonomickeho vzdelávania (INEV).

4.ročník Ekonomickej olympiády

V školskom roku 2020/2021 sa do školského kola **Ekonomickej olympiády zapojilo vyše 8500 študentov** stredných škôl čo je o 2000 študentov viac, ako predošlý rok. Nasledovali písomné krajské kolá, do ktorých postúpilo 349 súťažiacich, z ktorých vzišli 50 finalistov zo všetkých regiónov Slovenska.

V stredu, **23. júna 2021** sa v priestoroch hotela Devín v Bratislave konalo celoslovenské finále štvrtého ročníka olympiády.

Finále bolo vyústením celého priebehu Ekonomickej olympiády, ktorý stredoškoláci podstúpili. Prvou časťou celoslovenského finále bol 60-minútový test zameraný na aktuálne ekonomicke problémy, ktoré vplývajú na nás každodenný život. Súťažiaci analyzovali ponuku a dopyt na trhu krátkodobého a dlhodobého ubytovania počas pandémie, riziká súčasného dôchodkového systému na Slovensku a ich možné riešenia či nominálne výnosy a riziká investícií do nehnuteľnosti a podielového fondu.

Desiatka študentov s najlepšími výsledkami z písomného testu postúpila do ústneho kola, v ktorom študenti svoje vedomosti obhajovali pred odbornou porotou. **Clenmi odbornej poroty** boli odborníci z akademickej obce, súkromného a neziskového sektora: Richard Kališ (Ekonomická univerzita v Bratislave), Miriam Letovanec (ekonomická analytička), Štefan Máj (Nadácia Slovenskej sporiteľne), Martin Vlachinský (INESS) a Martin Šuster (Národná banka Slovenska)

Riaditeľka Ekonomickej olympiády, Monika Budzák: „Súťažiaci v Ekonomickej olympiáde napriek mladému veku ukázali výnimočné ekonomicke vedomosti a kritické mysenie. Sme radi, že odozvy na súťaž sú priaznivé a aj vďaka našej súťaži dokážeme motivovať mladých ľudí k ďalšiemu štúdiu ekonómie.“

Celoslovenské finále bolo sprevádzané zaujímavým programom vo forme prednášok a diskusíi na rôzne aktuálne ekonomicke témy. Pre pedagógov bola pripravená prednáška analyтика INESS Radovana Ďuranu: „Dane, deficity a vaše platy po korone“. Poobedňajší program tvorila prednáška Juraja Karpiša, autora bestsellera „Zlé peniaze – sprievodca krízou“. V prednáške „Ako sporíť a investovať na strednej?“ predstavil spôsoby, ktorými môže človek v mladom veku efektívne začať šetriť a investovať.“.

„Ekonomická olympiáda mi dala super zážitok a možnosť testovať svoj posun. Zároveň som strašne vdľačný a rád za obsah, ktorý INESS tvorí.“"- **vyjadril sa ďalší zo súťažiacich v dotazníku..**

Po záverečnom hodnotení porota určila výsledné poradie všetkých desiatich finalistov Ekonomickej olympiády.

Tretie miesto zaujal Šimon Pekár z Bilingválneho gymnázia Milana Hodžu v Sučanoch, druhé miesto získal Matej Sova zo Školy pre mimoriadne nadané deti a Gymnázia v Bratislave a absolútnym víťazom štvrtého ročníka Ekonomickej olympiády sa stal Daniel Baňár z Gymnázia Nové Zámky. Súťažiacim gratulovali organizátori, partneri projektu a členovia odbornej komisie. Vďaka sponzorom sa najúspešnejšia trojica finalistov môže tešiť z hodnotných cien ako je čítačka elektronických kníh, mobilný telefón a notebook.

„Ekonómia na našej škole nie je až taká dobrá, tento úspech je zásluha mojej pani profesorky, ktorá sa nám venuje a pripravuje nás. A vlastne ma ani neučí, máme s ňou krúžok, čiže toto je aj jej zásluha, a samozrejme ja aj spolu s priateľkou sa snažíme vo svojom volnom čase študovať ekonómiu, keďže nás to veľmi baví.“ - **odkázal víťaz tohtoročnej Ekonomickej olympiády Daniel Baňár**

Partneri EO: Trend, Slovenská ekonomická spoločnosť, Institut ekonomickeho vzdělávání (INEV), Ekonomická univerzita v Bratislave, Fakulta Managementu Univerzity Komenského, Fakulta sociálnych vied UCM v Trnave, Fakulta sociálno-ekonomickej vedy, Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre, Ekonomická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov, UNIZA, Fakulta Manažmentu PU, Ekonomická fakulta, TUKE a CEVRO Institut.

Slovenskí študenti boli mimoriadne úspešní na medzinárodnom finále

16. – 18. septembra 2021 sa konalo tretie medzinárodné finále Ekonomickej olympiády. Podujatie sa kvôli medzinárodnej účasti a pretrvávajúcej nepriaznivej pandemickej situácii konalo online. **Slovensko výborne reprezentovali piati študenti, z ktorých dva obsadili prvé dve medalové priečky.** V národných súťažiach sa na Slovensku, v Česku, Maďarsku, Poľsku, Grécku, Bosne a Číne **zúčastnilo tento rok viac ako 30 000 stredoškolákov**, no len 35 finalistov si zmeralo vedomosti v priamom porovnaní. Slovensko reprezentovali Daniel Baňár (Gymnázium Nové Zámky), Tibor Maťašovský (Obchodná akadémia Kukučínova v Trnave), Matej Sova (Škola pre mimoriadne nadané deti a Gymnázium v Bratislave), Júlia Tyukosová (Gymnázium Nové Zámky) a Alex Zamborský (Gymnázium sv. Moniky v Prešove).

Podujatie bolo rozdelené do troch dní. Súťažiacich čakal v prvý deň písomný test, v ktorom museli ukázať schopnosť argumentovať, analyticky mysiť a zdôvodniť svoje závery. V druhý deň pokračoval online program diskusiou o dopadoch koronakrízy na medzinárodný obchod.

Po vyhodnotení písomných testov a programe nasledovalo ústne kolo súťaže pre desiatich finalistov, ktoré sa konalo v sobotu, 18.9. v dopoludňajších hodinách. Súťažiaci si vylosovali jednu z dvanástich otázok a svoje vedomosti obhajovali pred odbornou porotou.

Členmi poroty boli Panagiotis Liargovas (Peloponézska univerzita, Grécko), Monika Budzák (INESS, Slovensko), Gábor Tóth (Corvinus University, Maďarsko) a Admir Čavalić (Asociácia Multi, Bosna a Hercegovina).

Testovanie prebiehalo v anglickom jazyku, s ktorým však súťažiaci stredoškoláci nemali žiadny problém.

Vítazom tretieho medzinárodného kola Ekonomickej olympiády sa stal Daniel Baňár z Gymnázia v Nových Zámkoch, ktorý tento rok zvíťazil aj v celoslovenskom kole Ekonomickej olympiády. **Striebornú priečku obsadila Júlia Tyukosová rovnako z Gymnázia v Nových Zámkoch**. Tretie miesto si vybojoval dvojnásobný český víťaz Otakar Kořínek, študent pražského gymnázia Nový PORG.

CENA ŠTÁTU

Napriek tomu, že sa týkajú nás všetkých, existuje len veľmi málo ľudí, ktorí dokážu zodpovedať otázky týkajúce sa verejných financií. Informácie sú roztrúsené po internetových stránkach ministerstiev a skryté v rôznych neprehľadných vládnych materiáloch.

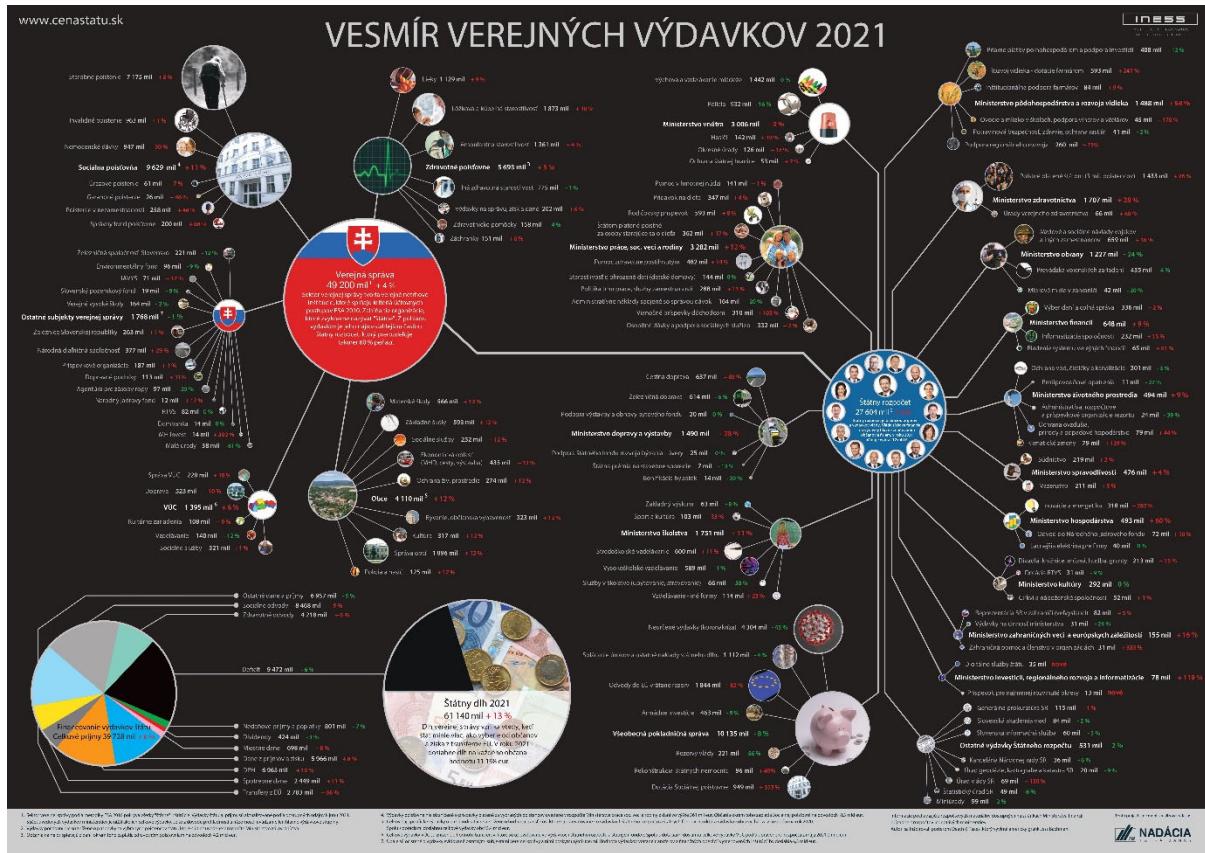
Projekt Cena štátu interaktívne a zrozumiteľne informuje o oblasti, ktorá bola dovtedy považovaná za oblasť záujmu pre úzku skupinu informovaných, napriek tomu, že sa priamo dotýka každého občana Slovenska.

Cena štátu **prináša aktuálne a presné informácie týkajúce sa príjmov a výdavkov verejnej správy** a tiež ako sa tieto veličiny menia v čase. Kvôli lepšiemu pochopeniu veľkých čísel, s ktorými takmer žiadny občan počas svojho života nepríde do kontaktu a sú pre neho neuchopiteľné (milióny, miliardy) sa jednotlivé položky prepočítavajú na občana a na pracujúceho (pretože tí v skutočnosti plnia štátu kasu).

Stránka obsahuje **niekoľko unikátnych súčasti**: každý návštevník si môže zistiť svoje vlastné daňové a odvodové zaťaženie po kliknutí na sekciu „Koľko platíte vy?“ Na premiéra či politika sa môže návštevník zahrať vo virtuálnom obchode s verejnými službami Nakúp si svoj štát, kde sa dozvie, kolko by stál štát, keby nakupoval len ním preferované služby. K niektorým údajom sa vraciame aj podrobnejšie, pričom ich krátko komentujeme v rubrike Číslo dňa.

Súčasťou portálu je aj grafické znázornenie štruktúry verejných výdavkov formou plagátu (Vesmír verejných výdavkov), ktorý bol schválený Ministerstvom školstva SR ako vhodná učebná pomôcka pre vzdelávanie v oblasti ekonómie na stredných školách.

Informácie o jeho pravidelnom rozposielaní na stredné a vysoké školy po celom Slovensku nájdete nižšie. Edukačnú úlohu plnia rôzne interaktívne aplikácie, ktoré umožňujú ľahšie pochopenie súvislostí vo finančnom vzťahu občan – štát.

Aj v minulom roku sme pripravili balíček pre učiteľov. Zmenili sme však postup a na žiadosť učiteľov sme začali plagáty posielat individuálne učiteľom po 15 ks tak, aby v každej triede mohol byť plagát využitý ako učebná pomôcka v lavici. Okrem toho sme priložili sprievodný list so základnou navigáciou pre učiteľov, ako pracovať s poskytnutými materiálmi a ako využiť stránku Cena štátu.

BYROKRATICKÝ INDEX

V septembri sme zverejnili výsledky **Byrokratického indexu pre rok 2021**.

V rámci neho sme v spolupráci s odborníkmi z rôznych oblastí identifikovali všetky administratívne úkony, ktoré štát vyžaduje od modelovej firmy.

Týmto úkonom sme priradili časovú a finančnú náročnosť. Byrokracia, ktorou je modelová firma zaťažená, sa rozdeľuje do štyroch kategórií: **zamestnanecká administratíva** (platy, sociálne poistenie, príspevky, najímanie zamestnancov a pod.), **operačná administratíva** (dane, certifikácie, rozpočet, administrácia vozidla a pod.), **výdavky na legislatívne zmeny a iné administratívne úkony**.

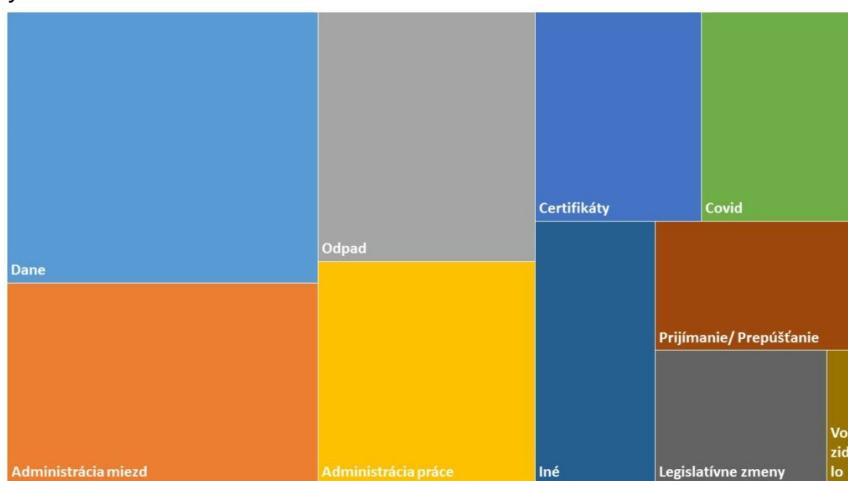

Spolu so zahraničnými partnermi sme sa zároveň už v roku 2016 rozhodli vyhlásiť **29. september**, deň narodenín autora knihy Byrokracia - ekonóma Ludwiga von Misesa, za **Medzinárodný deň byrokracie**.

Cieľom je vybudovať tradíciu každoročného pripomenutia si času strateného zbytočným papierovaním a malým nakopnutím v snahe niečo na tom zmeniť.

V roku 2021 dosiahla hodnota Byrokratického indexu 224 hodín. Znamená to, že modelová spoločnosť so štyrmi zamestnancami podnikajúca vo výrobnej sfére by musela spotrebovať 224 hodín času na vyrovnanie sa so všetkými regulačnými náležitosťami, ktoré jej ukladá zákon. Tie zahŕňajú administráciu daní a odvodov, evidenciu odpadu, certifikačné povinnosti, administratívnu firemného vozidla a mnohé iné. Do porovnania sa zapojili aj partneri z Českej republiky a Severného Macedónska, ktoré dosiahli hodnotu 273, respektíve 146 hodín. Tento nás projekt tento rok po prvýkrát paralelne beží aj v niektorých krajinách Južnej Ameriky.

Na Slovensku prišlo medziročne k miernemu nárastu celkovej záťaže z 217 na 224 hodín. Tento nárast bol však spôsobený najmä byrokratickými nákladmi pandémie (kontrola vstupu zamestnancov a ďalšie), ktoré si vyžiadali 18 hodín. V ostatných parametroch indexu prišlo k poklesu o 11 hodín. Pozitívne sa prejavili najmä zmeny v evidencii vozidiel, zrušenie povinných gastrolístkov a mierne úľavy pri štatistických výkazoch.

INESS pozitívne hodnotí viaceré protibyrokratické aktivity („kilečká“), vyvýjané za posledný rok Ministerstvom hospodárstva SR. Najmä v dôslednej aplikácii pravidla „1 za 1“ vidíme značný potenciál na zlepšenie podnikateľského prostredia. Na druhej strane, veľké riziko vidíme v hrozbe nárastu daňovo-odvodovej zátaha v blízkej budúcnosti, najmä z dôvodu zlého stavu verejných financií, ale aj v nákladoch napĺňania európskych emisných cieľov. Rovnakou výzvou ostáva aj kvalita inštitucionálneho prostredia, najmä školstva a spravodlivosti.

Práve chýbajúci systematický prístup k byrokracii, reálne hodnotenie nových regulácií a ich predvídateľnosť je najväčším nedostatkom slovenského podnikateľského prostredia. INESS bude nadálej monitorovať podnikateľské prostredie a aktívne navrhovať zmeny regulácií.

PODUJATIA

PREDNÁŠKY NA KONFERENCIÁCH A SEMINÁROCH

Členovia INESS sa pravidelne zúčastňujú ako rečníci na množstve konferencií a workshopov, ktorých prehľad za rok 2021 si môžete pozrieť v [Prílohe 1](#).

SEMINÁRE ZORGANIZOVANÉ PRE NOVINÁROV

Seminár pre novinárov - Desatoro otázok pre ministra práce k zvyšovaniu minimálnej mzdy

19.08.2021 sa v priestoroch INESS uskutočnila tlačová konferencia k plánovanému zvýšeniu minimálnej mzdy na Slovensku, na ktoré sme reagovali aj novou publikáciou.

Zo zvyšovania minimálnej mzdy sa stál každoročný jesenný folklór. Minimálna mzda je však zlý nastroj na naplnenie dobrého cieľa. Zvyšovanie príjmov ľuďom s nízkymi mzdami prostredníctvom centrálnej, plošnej a povinnej cenovej regulácie nutne prináša so sebou nezamýšlané dôsledky.

V publikácii tých 10 otázok zasadzujeme do kontextu vývoja na trhu práce počas pandémie. Ten zdáleka nie je taký ružový ako sa pokúša prezentovať samotné ministerstvo práce. A preto považujeme za ešte nebezpečnejšie pokračovať v ďalšom zvyšovaní minimálnej mzdy.

Tlačová konferencia: Byrokratický index 2021

V stredu 29. septembra sa v priestoroch BC Zochova v Bratislave uskutočnila tlačová konferencia k výsledkom Byrokratického indexu za rok 2021.

Už šiesty ročník tohto projektu priniesol výsledky, o ktorých si môžete prečítať v samostatnej tlačovej správe. Podujatia sa zúčastnili aj dva hostia – predseda Združenia podnikateľov Slovenska Ján Solík a generálny riaditeľ sekcie konkurencieschopnosti na Ministerstve hospodárstva SR Tomáš Kakula.

Ján Solík rozprával o skúsenostiach podnikateľov, napríklad s technicky nie úplne zvládnutým zdobrovoľnením gastrolístkov. Zástupca ministerstva Tomáš Kakula spomenul nadchádzajúce plány, ale aj veľkú výzvu v podobe potreby veľkého množstva analytikov na hodnotenie regulácií.

Seminár pre novinárov - Nahradíme polohrubú mzdu hrubou

Dňa 8.12. 2021 sa uskutočnil na platforme ZOOM online seminár pre novinárov týkajúci sa iniciatívy INESS za nahradenie polohrubej mzdy skutočnou hrubou mzdou.

INESS v tejto súvislosti vytvoril internetový portál <https://polohrubamzda.sk/>, nechal vypracovať reprezentatívny prieskum zameraný na znalosti verejnosti o daňovo-odvodovom zaťažení miezd. Z tohto prieskumu sa zistilo, že menej ako tretina ľudí má realistickú predstavu o tom, kolko v skutočnosti vynaloží zamestnávateľ na odmenu zamestnanca. Tretina respondentov si pletie hrubú mzdu a celkové mzdrové náklady. Občania nevedia, že daňové zaťaženie práce je výrazne nižšie ako odvodové – potvrdzuje sa, že ich zaujíma najmä čistá mzda, nie obsah výplatnej pásky.

Výsledky prieskumu tak môžeme zhrnúť do konštatovania, že zamestnanci na Slovensku nepoznajú skutočnú cenu svojej práce a najslabšie informácie majú o odvodoch, ktoré za nich platia do poisťovní zamestnávateľa.

Výsledky tohto prieskumu boli odprezentované na online tlačovom seminári. Zároveň bol odprezentovaný prepočet, ako by mohlo vyzeráť nové daňovo odvodové zaťaženie mzdy, ak by došlo k nahradeniu polohrubej mzdy hrubou.

V súvislosti s tému polohrubej mzdy bolo vytvorených viacero edukačných materiálov. Nahrali sme celú epizódu podcastu, ktorú si môžete vypočuť [tu](#). Vytvorili sme pre Vás stručné video popisujúce hlavné problémy hrubej mzdy na Slovensku, ktoré nájdete [tu](#).

INESS na konferencii SK+MED 202

Vo štvrtok 10. júna sa v zážitkovom centre vedy Aurélium odohrala výročná konferencia asociácie dodávateľov zdravotníckych pomôcok SK+MED. Témami podujatia boli Plán obnovy a investície, do zdravotníctva, slovenský pacient a jeho cesta v systéme zdravotnej starostlivosti, medicínske inovácie a ich miesto v slovenskom zdravotníctve.

Konferencia: Priemysel na odchode?

Vo štvrtok 9. septembra sa v priestoroch hotela Radisson Blu Carlton v Bratislave uskutočnila expertná medzinárodná konferencia Priemysel na odchode?, ktorú organizoval inštitút INESS v partnerstve s Asociáciou priemyselných zväzov a dopravy a pod záštitou Ministerstva hospodárstva SR.

Celkovo 13 rečníkov v dvoch paneloch prednášalo a diskutovalo na tému dekarbonizácie ekonomiky v kontexte prudko rastúcich cien emisných povoleniek a cien elektriny a o dopadoch tejto situácie na slovenský priemysel. Európsky priemysel zažíva šokový rast cien povoleniek a následne aj elektriny, keď ceny oboch za posledný rok narástli o viac než 100 percent. Rečníci vystupovali v dvoch paneloch - medzinárodom a domácom.

Jedným zo slubných záverov podujatia bol prísľub ministra hospodárstva Richarda Sulíka zriadíť pracovnú skupinu, ktorá by hľadala riešenie pre úpravu a navýšenie kompenzácií nepriamych nákladov priemyslu. Reagoval tak na diskutovanú problematiku počas svojho vystúpenia v domácom paneli rečníkov.

Konferencia Priemysel na odchode? Ukázala, že verejná diskusia o dopadoch klimatických politík EÚ na Slovensku nie je dostatočná. Viac pozornosti by sa malo venovať dopadovým štúdiám a reálnejšiemu plánovaniu kompenzačných mechanizmov.

Záznam z tejto konferencie si môžete pozrieť [tu](#). Na túto tému vydal INESS publikáciu: Ako kompenzovať priemysel za nepriame náklady uhlíka, viac o tejto publikácii sa dočítate [tu](#). Súvislosti s touto témom sme vydali 2 diely podcastu INESS na DNES a 2 diely podcastu Na Vŕšku, ktoré nájdete na všetkých podcastových aplikáciách.

INESS na Freedom Games v poľskom Łódź

Freedom Games sa každý rok zúčastnia tisícky ľudí, aby diskutovali na témy, ktoré aktuálne hýbu spoločnosťou v Poľsku, ale aj vo zvyšku sveta. Ambíciou podujatia je byť hovorcom otvorenej spoločnosti, racionálnych ekonomických názorov a liberálnej kultúry v Poľsku.

Za INESS sa podujatia zúčastnila Monika Budzák, ktorá bola panelistkou v diskusii European Liberal Forum o osobných a ekonomických slobodách.

Pandemické poučenia – Free Market Roadshow 2021

Minulý rok sme po dlhých rokoch vyniechali organizáciu tradičnej medzinárodnej konferencie Free Market Roadshow, ktorú na Slovensku organizuje INESS spolu s viedenským Austrian Economics Center. Tento rok sme ju opäť priniesli – tentoraz v online priestore - a venovali sme ju téme, ktorá je pre uplynulý rok ale aj mnoho nasledujúcich rokov snáď najvýstižnejšia: **pandemickým poučeniam**.

V piatok 28. mája 2021 online podujatie otvorila riaditeľka Austrian Economics Center Barbara Kolm, ktorá predstavila hlavné výzvy, ktorým európske krajiny čelia a tiež pomenovala obavy z možných postupov jednotlivých krajín ako aj Európskej únie v reakcii na pandémiu Covid19. Za INESS sa na tejto konferencii predstavili Richard Ďurana, Martin Vlachynský a Róbert Chovanculiak.

NA VŔŠKU

Vďaka Martinovi Vlachynskému a Róbertovi Chovanculiakovi z INESS si môžete pravidelne vypočuť odborný pohľad na aktuálne ekonomicke témy. Prostredníctvom vlogu **Na Vŕšku** sa venujú širokemu spektru tém od zdravotníctva cez školstvo, ekonomiku, nájomné bývanie a ešte oveľa viac!

Za rok 2021 si pre Vás pripravili 32 príspevkov. Vlogy môžete nájsť vo všetkých podcastových aplikáciách a taktiež aj na YouTube

INESS na DNES – podcast, ktorý dnes potrebujete počuť

V súčasnej dobe sme zavalení veľkým množstvom informácií, z ktorých si len ľahko vieme vybrať tie dôležité a venovať im primeraný čas. Vďaka novému podcastu INESS na DNES sa v jednom krátkom rozhovore dozviete všetko, čo potrebujete.

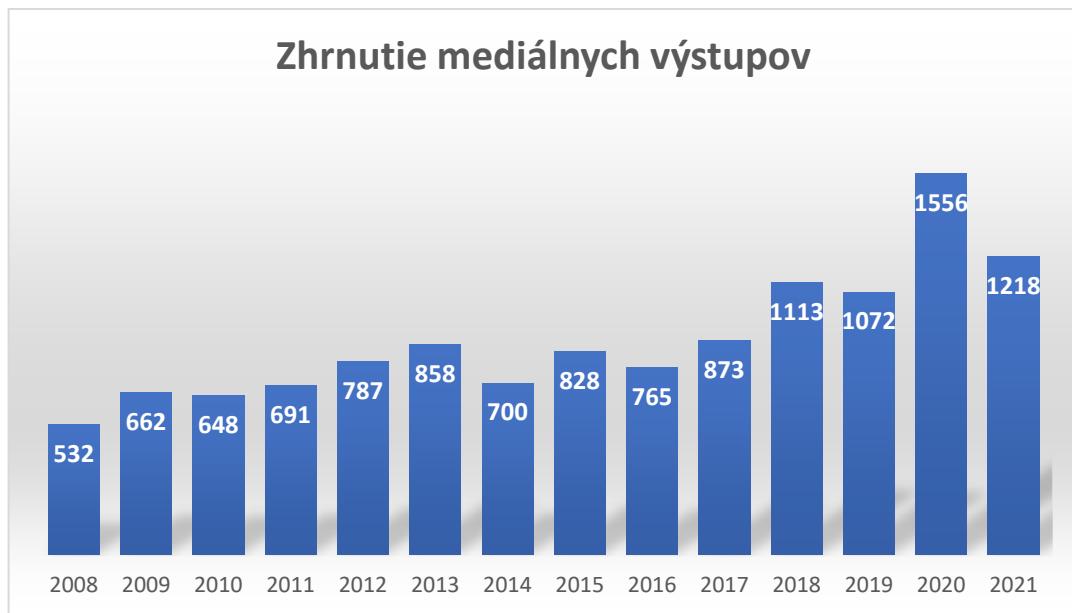
Podcast z dielne INESS pripravuje Ina Sečíková, ktorá sa spoločne s analytikmi v jednotlivých dieloch venuje aktuálnym problémom a výzvam slovenskej spoločnosti. Okrem ekonomickej situácie sa môžete tešiť na zdravotníctvo, zdieľanú ekonomiku, školstvo a mnoho ďalšieho.

Nájst' nás môžete na: [Spotify](#) :: [Anchor](#) :: [Google Podcasts](#) :: [Apple Podcasts](#)

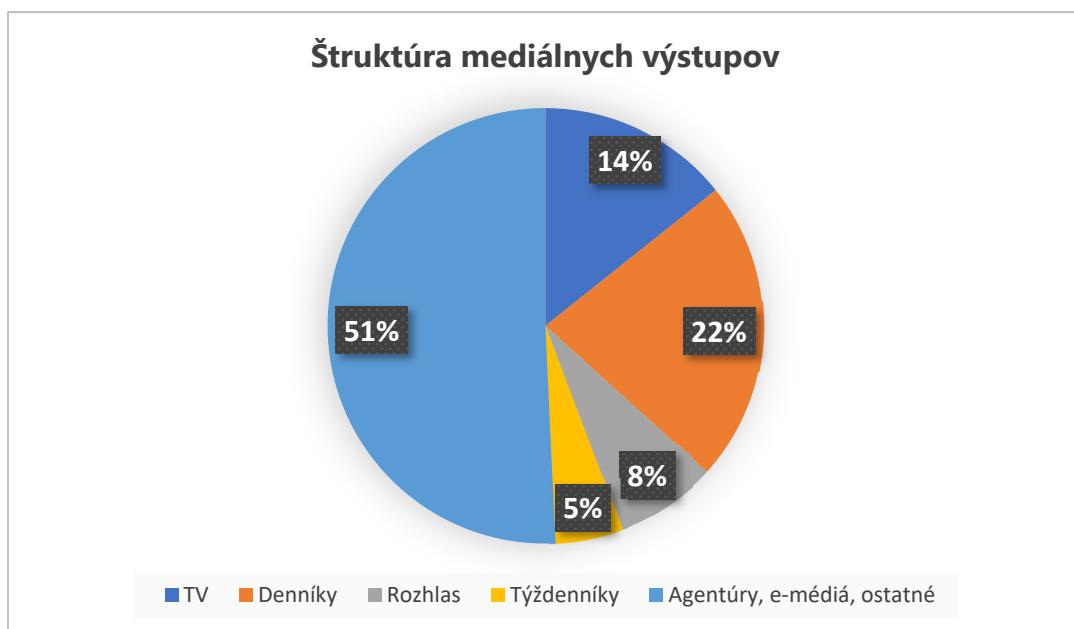
MEDIÁLNE AKTIVITY

Členovia INESS pravidelne publikujú články v médiach a prostredníctvom mediálnych vyjadrení prezentujú názory a návrhy riešení aktuálnych ekonomických problémov. V roku 2021 mali analytici INESS **celkovo 1 218 mediálnych vystúpení** alebo zverejnených článkov.

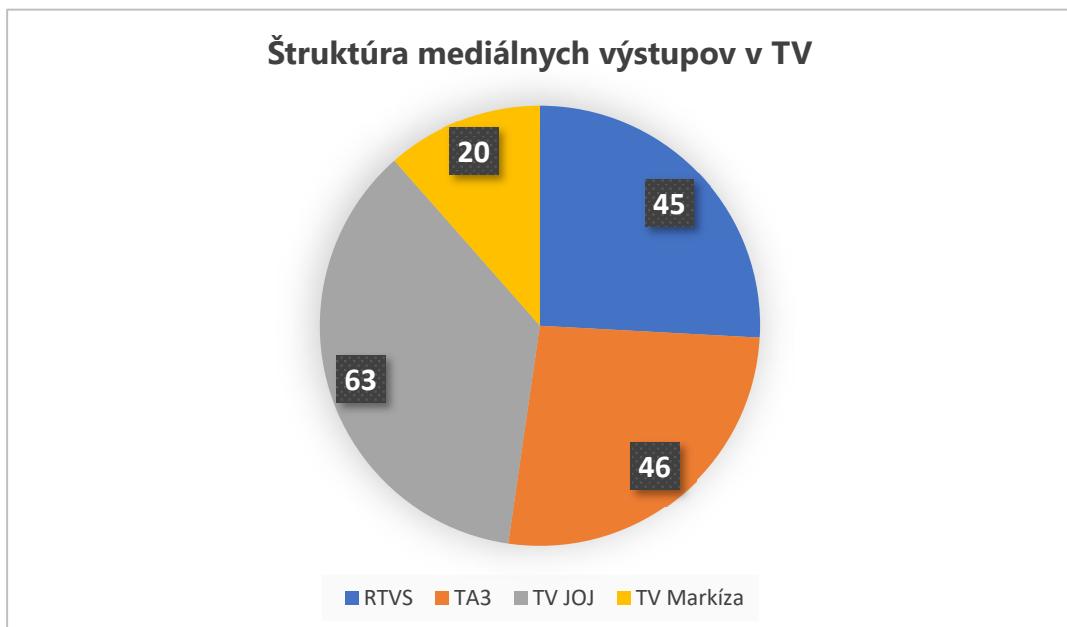
V nasledujúcim grafe možno vidieť dynamiku vývoja mediálnej aktivity analytikov INESS od jeho vzniku v roku 2008.

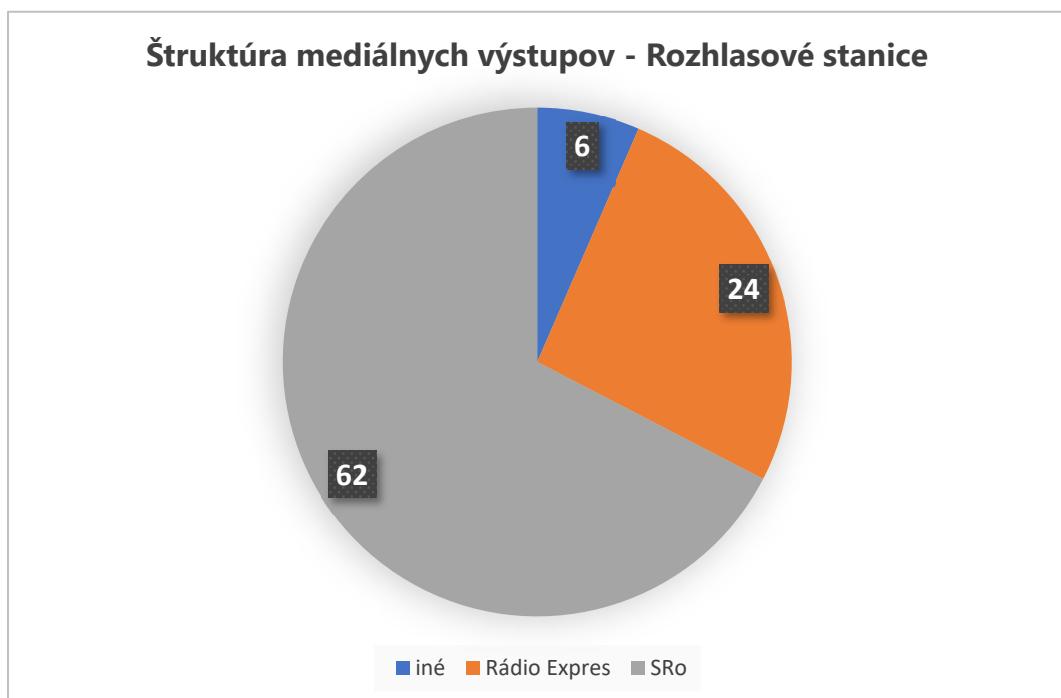
Grafy nižšie zachytávajú mediálnu aktivitu INESS v roku 2021, rozdelenú podľa typu médií (všetky mediálne výstupy sú dostupné na stránke inštitútu www.iness.sk).

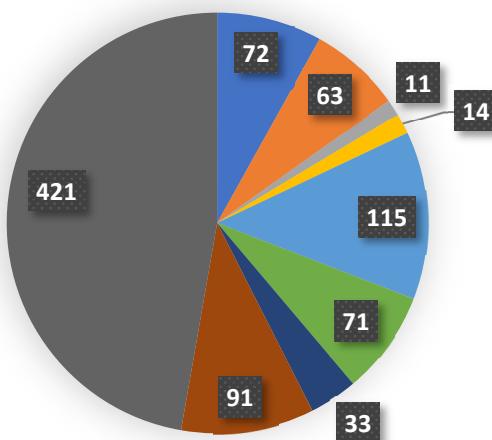
Analytici INESS sa najčastejšie vyjadrovali v spravodajských reláciách (TA3, TV JOJ, Správy RTVS, Televízne noviny TV Markíza), ale aj v publicistických reláciách všetkých dôležitých televízií.

Podobne ako v prípade televízie, aj v rozhlase členovia INESS najčastejšie prezentovali svoje názory v spravodajských a publicistických reláciach, najmä v Slovenskom Rozhlase a v Rádiu Express.

Štruktúra mediálnych výstupov- Denníky

■ Pravda ■ denník N ■ denník e ■ finweb ■ hospodárske noviny ■ SME ■ nový čas ■ trend ■ iné

Členovia INESS publikovali v roku 2021 v tlačených alebo elektronických médiách celkovo **viac ako 180** autorských článkov. Zvyšok mediálnych výstupov tvorili vyžiadane komentáre k aktuálnemu dianiu.

INESS.SK

Obsah

Na internetovej stránke INESS členovia a externí spolupracovníci publikujú:

- ✓ vlastné odborné analýzy a štúdie,
- ✓ INESS Policy Notes (policy štúdie s konkrétnymi odporúčaniami pre hospodársku politiku),
- ✓ INESS na tému (krátke doplnok k INESS Policy Notes pre bežných čitateľov),
- ✓ mediálne výstupy,
- ✓ preklady zaujímavých článkov (na témy finančná a hospodárska kríza, euro, sociálny systém, hospodárska politika a dopady vládnych regulácií, životné prostredie, energetický priemysel, daňová konkurencia a podobne),
- ✓ vlastné komentáre k aktuálnemu dianiu na Slovensku i vo svete,
- ✓ zaujímavé porovnania z rôznych ekonomických a spoločenských oblastí života,
- ✓ rešerše ekonomickej literatúry,
- ✓ mesačník Market **Finesse**,
- ✓ videá na aktuálne témy s názvom **Na vŕšku**,
- ✓ podcast **INESS na DNES** na aktuálne ekonomickej témy,

- ✓ odporúčania na zaujímavé články, stránky, podujatia alebo publikácie,
- ✓ iné.

Na svojej stránke INESS ponúka na predaj zaujímavé diela ekonomickej literatúry. Zároveň je možné sa dostať k online katalógu Knižnice INESS, ktorá je dostupná širokej verejnosti.

Štatistika návštevnosti internetovej stránky www.iness.sk

V roku 2021 bola stránka iness.sk navštívená viac ako **91 000 krát**, z toho **69 011 unikátnymi návštevníkmi**.

Stránku **Ekonomická olympiáda.sk** k 31.12. 2020 ste navštívili spolu **31 494 krát**.

Iné internetové stránky

Okrem vlastnej internetovej stránky www.iness.sk prezentujú členovia INESS svoje názory na blogu [eTrend.sk](#) a [blogu Denníka N](#). Komentáre z internetovej stránky INESS preberajú ekonomický portál Hospodárskych novín Finweb a Aktuality.sk.

Články analytikov prevzaté portálom Finweb navštívilo niekoľko tisíc čitateľov, rovnako tak na portáli Aktuality.sk. Preklady svojich textov publikuje INESS na stránkach [4liberty.eu](#), francúzskeho [IREF](#), , či amerického [Atlas Network](#).

INESS na Facebooku

INESS v roku 2009 spustil svoju stránku na Facebooku. Ku koncu roka 2021 mala stránka viac ako **11 000 fanúšikov**. Na stránke nájdete vždy aktuálne informácie o pripravovaných podujatiach, zaujímavých mediálnych výstupoch či článkoch členov INESS, ako aj diskusie na témy, ktorým sa venuje INESS, alebo ktoré zaujímajú našich čitateľov.

Adresa FB stránku **INESS**: www.facebook.com/iness.slovakia.

V roku 2011 sme tiež spustili samostatnú facebookovú stránku pre náš vlajkový projekt Cenu štátu. Prinášame na ňom zaujímavé informácie z diania vo verejných financiách. V roku 2021 dosiahla stránka viac ako **2 340 fanúšikov**.

Adresa FB stránky **Cena štátu**: www.facebook.com/cenastatu

Na vŕšku

Vlogy Na vŕšku zaznamenali spolu približne **49 880 pozretí na Youtube**. Ako podcast si rôzne odborné diskusie vypočulo takmer **38 347 poslucháčov**.

PODPORTE INESS

INESS uskutočňuje svoje aktivity vo veľkej mieri vďaka podpore darcov. Ak sympatizujete s aktivitami INESS a radi by ste finančne prispeli k ich realizácii, môžete tak urobiť viacerými spôsobmi:

- bankovým prevodom na účet INESS: SK2811000000002664752087 (Tatrabanka, a. s., Hodžovo námestie 3, 811 06 Bratislava), do správy pre prijímateľa uveďte „dar“.
- finančným prevodom cez PayPal
- cez stránku Darujme.sk tu: <https://iness.darujme.sk/viac-slobody/>
- asignáciou 2 % z dane z príjmu. Spôsob, akým možno poukázať 2 % z dane z príjmu, nájdete na internetovej stránke <https://www.iness.sk/sk/podporte-nas>.
- cez kryptomeny

Všetky možnosti podpory nájdete na našom webe <https://iness.sk/sk/podporte-nas>

Každému darcovi by sme radi zasielali informácie o našich aktivitách a o využití darovaných prostriedkov. Preto Vás prosíme, aby ste nám Váš príspevok oznámili na adresu iness@iness.sk

Každý darca podporou INESS získa:

- VIP pozvánky na všetky podujatia organizované INESS (pri dare nad 500 EUR)
- VIP pozvánky na osobné stretnutia s významnými zahraničnými hostami (pri dare nad 5000 EUR)
- zadarmo každú tlačenú publikáciu vydanú INESS (pri dare nad 500 EUR)
- pravidelné zasielanie mesačníka Market Finesse
- pravidelné informovanie o všetkých pripravovaných aktivitách
- možnosť stretávať sa s členmi INESS a diskutovať o aktuálnych spoločenských témac

Srdečne Vám ďakujeme,

Richard Ďurana, Juraj Karpiš, Radovan Ďurana, Martin Vlachynský, Róbert Chovanculiak, Monika Budzák, Ina Sečíková, Paulína Ivanišová, Juraj Fukatsch, Matej Bárta, Lídia Jakubjaková, Adam Krchňavý.

Príloha 1: Zoznam podujatí, na ktorých sa zúčastnili zástupcovia INESS

Naši analytici sa v roku 2021 zúčastnili **35 prednášok a podujatí**. V tabuľke je výber niekoľkých z týchto podujatí.

Dátum	Miesto	Názov podujatia	Popis/ Zástupca
JANUÁR			
29.01.2021	Online	Diskusia- Energetika v slovenskom Pláne obnovy	Martin Vlachynský
APRÍL			
22-23.04.2021	Online	INESS na stretnutí think tankov platformy 4liberty.eu	Radovan Ďurana Ina Sečíková
MÁJ			
06.05.2021	Online	INESS na FMRS Varšava	Martin Vlachynský
28.05.2021	Online	konferencia Free Market Road Show	INESS
JÚN			
10.06.2021	Bratislava	konferencia asociácie dodávateľov zdravotníckych pomôcok SK+MED	Martin Vlachynský
19.06.2021	Nitra	EduFest	Róbert Chovanculiak
23.06.2021	Online	Diskusia- Competing for consumers: What is the value of online platforms?	Róbert Chovanculiak
29.06.2021	Online	Market Access	Martin Vlachynský
SEPTEMBER			
10-12.09.2021	Lodž Poľsko	Freedom Games	Monika Budzák
22-25.09.2021	Lisabon Portugalsko	konferencia DEFINING FREEDOM CONFERENCE	Robert Chovanculiak
29.09.2021	Bratislava	tlačová konferencia k výsledkom Byrokratického indexu	Martin Vlachynský
OKTÓBER			
13.10.2021	Bratislava	Bieloruskí aktivisti v INESS	INESS
19.10.2021	Bratislava	konferencia Zdravotnícky manažment 2021	Martin Vlachynský
27.10.2021	Bratislava	Krst knihy Zajaca a Pažitného	Martin Vlachynský
NOVEMBER			

04- 05.11.2021	Viedeň Rakúsko	The Austrian School of Economics in the 21st Century	Richard Ďurana
25.11.2021	Online	Health Management Academy	Radovan Ďurana Martin Vlachynský
December			
08.12. 2021	Online	Seminár pre novinárov - Nahradíme polohrubú mzdu hrubou	Radovan Ďurana